

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Laymann, Paul

Dilingæ, 1666

Capitvlvm IV. Si contra.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62559](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62559)

lum causam iurisdictionalem alijs commiserit: Quod si tertius delegatus cum duobus delegatis ad articuli eius cognitionem procedat, & pars litigans appellet, ad cuius tribunal appellatio tendere debet? Respondet Bonifacius VIII. In hoc casu non ad subdelegantes, sed ad Papam, ut primum delegantem, appellandum esse.

SUMMARIUM.

1. Si tota causa alicui committatur, appellandum est ad primum delegantem, si autem tantum articulus causa, ordinariè à subdelegatis ad subdelegantem appellari debet: nisi cum subdelegato uno vel pluribus cognoscatur delegatus.
2. Si Iudex ordinarius, v. g. Episcopus causam delegarit, semper à delegato appellabitur ad delegantem.

Aduerte, quod dubitatio ista moueatur, si non tota causa alijs Iudicibus commissa sit, sed pars siue articulus. Quia si tota causa committatur, constat ex e. super questionum, 27. §. Porro, appellandum esse ad primum delegantem. Sin autem articulus causam delegatus sit, ordinariè à subdelegatis appellari solet ad subdelegantem, cit. §. Porro. Sed ab hac regula exceptio ponitur, nisi cum delegato uno vel pluribus cognoscatur delegatus. Tunc enim si ad condelegatum appellaretur, absurdum hoc sequeretur, quod à pari appellaretur ad parem, cum tamen appellatio omnis ad maiorem seu superiorem tendere debeat, l. 1. §. Si quis, ff. de appell. c. anteriorum 28. §. illud, causa, 2. q. 6. Videri potest Ioann. Monachus hic n. 2.

Cæterum, si Iudex Ordinarius v. g. Episcopus causam delegarit, semper à delegato appellabitur ad delegantem. Ratio discriminis est: Quia tamen si Ordinarius causam in totum deleget, non potest tamen à se iurisdictionem abdicare; cum eam propriam & stabilem habeat: At verò delegatus, cum propriam non habeat iurisdictionem, sed concessam, eam in totum abdicare, & alteri committere non potest. Quæ ipsa etiam causa est, cur Or-

dinariis delegatam iurisdictionem semper reuocare possit, non item delegatus, si subdelegauit, & subdelegatus iurisdictione uti coepit. Ita notat Ancharanus c. si is cui, hoc lib. & tit.

CAPITVLVM IV.

Si contra.

SUMMARIUM.

1. Cum recusatur vnus ex duobus delegatis à Papa cum clausula: quod si ambo &c. Iudex non recusatus debet cognoscere: si non adsit ea clausula, ad arbitros recurrendum est.
2. Si vnus ex duobus iudicibus causam totam alteri subdelegauit, is autem ut suspensus recusetur, poterit de causa suspicionis proposita ante citationem factam subdelegans cognoscere.
3. Cum recusatur delegatus Episcopi, vel eius Officialis, de causa recusationis cognoscit Episcopus.
4. Si subdelegatus ad partem tantum causam a parte iam citata tanquam suspectus recusetur, causam suspicionis etiam subdelegans cognoscet. Si autem subdelegatus sit ad totam causam, arbitri eligendi sunt, vel condelegatus iudex debeat cognoscere, si adiecta sit clausula, quod si ambo &c.
5. Iudex ordinarius vel delegatus cognoscere potest, an sua sit iurisdiclio, nisi dubium existat circa ipsam iudicis personam.

Si duobus à Papa Iudicibus delegatis, contra vnum eorum causa suspicionis obijciatur, quæ si probata fuerit, legitima ceteri debet ad recusandum Iudicem, queritur, quis probationes admittere, & de causa recusationis cognoscere debeat. Respondet Bonifac. VIII. Si in commissione adiecta sit clausula, Quod si ambo non possint, vnus in causa procedat, tunc Iudex non recusatus debet cognoscere: Sin autem clausula illa non adsit, tum ad arbitros recurri debet.

Pppp 2 Vide

Vide quæ dicta sunt in c. suspicionis 39. extrâ, eod.

² Sed quæri hîc potest? Si vnus ex duobus Iudicibus causâ alteri subdelegauit, is autem vt suspectus recusetur, quis de causa suspicionis cognoscere debet? Respondeo & Dico I. Si tota causâ alteri subdelegata sit, & antequam citatio facta, partes suspicionis causam proponant subdeleganti, poterit is de ea cognoscere, iuxta c. super quæstionum, 27. §. Porro, extrâ eod. & tradit. Dominic. hic col. vlt. post Innoc. quem refert & sequitur Gl. hic ver. Episcopi.

Dico II. Si subdelegatus à parte iam citata tanquam suspectus recusetur, distinguendum est, vtrum tota causâ subdelegata sit, an pars: Si pars tantum siue articulus, subdelegans cognoscet, vt Gl. hic docet cit. ver. Episcopi. argum. cit. c. super qq. §. Si verò. Sin tota causâ alteri commissa sit, tunc arbitri eligendi sunt: Vel Iudex condelegatus cognoscet, si adiecta sit clausula, *Quod si non ambo*, vt colligitur ex hoc c.

§. Cùm autem.

³ Si contra delegatum ab Episcopo suspicionis causa opponatur, de ea Episcopus cognoscere debet. Idemque seruari debet, si Officialis Episcopi tanquam suspectus recusetur. Tamen enim ab Officiali ad Episcopum appellari impossibile sit, c. 2. de consuet. in 6. potest tamen ad eum recurri, vt de causa suspicionis cognoscat.

Rationem discriminis dat Gl. fin. Quia de substantia appellationis est, vt tendat ad aliud tribunal maius, siue Iudicem maiorem. At causa recusationis etiam à pari, v. g. condelegato; imò etiam à minoribus, videl. arbitris, cognosci potest. Aliam rationem affert Gl. marginal. ex Ancharano hic not. vlt. Quia appellatio respicit iurisdictionem, quæ eadem est in Episcopo & Officiali eius. At verò recusatio respicit personam, quæ diuersa est; ideo appellatio ab Officiali ad Episcopum fieri nequit: Sed recusatio Officiali, non ideo etiam Episcopus recusat.

Sed quid si causa suspicionis perinde Epi-

scopum, ac Vicarium afficiat, vt videre est in c. insinuante, 25. extrâ, eod. quis tum cognoscet? Respond. cum Dominico in fine huius c. Arbitros eligendos esse, iuxta c. cum speciali, 61. de appellat. Quod ipsum quoque agendum esse ait hic Ioann. Andr. & Ancharanus, not. 4. si Episcopus in remotis partibus sit, vt ad ipsum quæstio referri facile non possit.

NOTANDVM Vn. Tamen Iudex ordinarius, vel delegatus cognoscere possit, an sua sit iurisdicção, l. 2. ff. Si quis in ius vocatus, l. si quis in aliena. 5. ff. de iudicijs, limitari tamen debet: nisi dubium existat circa ipsam Iudicis personam; vt si obijciatur, quòd sit excommunicatus, infamis, amens & similiter, si vt suspectus recusetur, de tali exceptione Iudex cognoscere non potest; quia sicuti suspectus, aut deficiens censetur in causa principali, ita & in accessoria. Quare hoc casu Superior ad eundem est, vel arbitri eligendi. Ita docet Bartolus in l. quidam contulabat, n. 3. & seqq. ff. de re iudic. Ancharan. hic not. 3. Probus addit. 1. in Ioann. Monchum, contra Innoc. c. cum super, 23 n. 3. extrâ, hoc tit. Imò generalius loquuntur DD. in l. de iure, 37. ff. Ad Municipalem, quòd Iudex, cuius iurisdicção in dubium reuocatur, si inde comodum percepturus sit, non possit ipsemet pro se sententiam ferre.

CAPITVLVM V.

Iudex.

PARAPHRASIS.

Si à Papa delegatus Iudex legitime reculari possit (quia v. g. dominus est impetrantis) non prohibetur causam sibi commissam alteri subdelegare, priusquam recusatio contra eam proponatur. Adeò vt si in totum causam subdelegarit, commissio ex hoc capite impugnari aut reculari non possit: Sin autem partem tantum siue articulum causæ alteri commisit delegatus, tum reculari potest, & commissio eius oppugnari.

SYM.